

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Μαμ. XI 25/1970*

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Συν. 1969/Μαΐου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). **ΔΑΣΟΧΩΡΙΟΝ**.
(παλαιότερον ὄνομα **Ὀρμαντζή**...), Ἐπαρχίας **Σιντινιῶν**,
Νομοῦ **Ξερῶν**.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Γιανκούδης**
Κυριακός..... ἐπάγγελμα **Διδάσκαλος**.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Δασοχώριον Ξερῶν**.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... **5. 8. 4**.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον **Γιανκαρίδης Δημήτριος**.....
.....
ἡλικία **74**.... γραμματικὰ γνώσεις **Ε'** **Διμορφικῶν**.....
..... τόπος καταγωγῆς
Μαντριώτιδα Ἐπαρχία **Βιζύης** Ἀκαδημαϊκῶν
β) **Μαντριώτιδα** Γεωργίος **60** εἰς **Δ. Διμορ.** **Μαντριώτιδα**

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περικοχὰ προωρίζοντα διὰ σπορὰν καὶ ποῖα διὰ
βοσκήν ποιμνίων; **Διὰ σπορὰν προωρίζοντα αἱ πεδιναὶ γῆ-
μοι εὐτάσεις, διὰ βοσκήν δὲ αἱ ὄρειναι καὶ ἄγοναι...**
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; **Ἦσαν χωρισταὶ δὲν ἐνηλλάσσοντο**.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. **Ἀγῆκον. εἰς
χωρικοὺς. Ἀγῆκον ὁμῶς καὶ 3-4 μεγάλοι γαιοκτήναι Ἕλληνας.**
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; **Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν μετὰ τοῦ θανάτου τοῦ**
Ἡ διακομὴ αὐτῆς εἰς τὰ τέκνα ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἦσαν ὡς καὶ τὸ πλείονος γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι. Ἐξαρτῶντο ἀπὸ τῆς γεωργίας.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Οἱ ἀπασχολοῦντο καὶ γεωργοί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ὡς καὶ τοὶ ἱερεῖς ἐργάζοντο. Ἄνδρες, σπανίως καὶ αἱ γυναῖκες.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...

Ὁδοὶ ἐκαλοῦντο κοινὸν ἀρῆς. Προήρχοντο ἐκτὸς πτωχῶν τῶν τοῦ.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Εἰς χρήμα.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ὁλοκληρῶς ἐργάζοντο καὶ ἐργάται. Μόνο ἄνδρες ἀπασχολοῦντο. Ἐκτὸς τῶν ἱερέων καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν ἱερέων.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Δούλοι δὲν ἐργάζοντο.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Ἐπῆγαιναν εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ τὸν ἀγρὸν.*

ἢ ἐργάζοντο ὡς δουροὶ εἰς γενοικίαν χωρὶς εἰς ἀλλήλους. ἢ ἐργάζοντο.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶμα τευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ἐπῆγαιναν ὡς ἐργάται.*

Ἐργάζοντο ὡς δουροὶ ἀπὸ τῆς ἐργασίας. ἢ ἐργάζοντο.

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

*Ἡ λίπανσις ἐγένετο με' κόπρον βοῶν αἰγοπροβάτων...
Καυθεὶς ἤδη μαλαμῖαι δὲν ἐγένετο. Ἡ χωρὰ λίπανι
με' ψυχανθῶ δὲν ἔτε. γινώσκω:.....*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *δὲν εἰσῆλθον ἄροτρον καὶ αἱ*

γεωργικαὶ μηχαναί. Σὶδ' (Ξενοκώμια ἀραβείλα) χρησιμοποιεῖται ἀπὸ 1910

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *δὲν μπορεῖτε εἰδεῖν. ἄροτρα ἐκ γέφυρας εἰσὶν*

εἰς τὰ μαλαμῖαι καὶ εἰς τὰς ἀρβύδας.

δὲν εἰσῆλθον φραγκὰ προύποντο ἐν Γαλιεῖς

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. *χερὺντικ* .. 4. *χάνερος* 7. *δεσβάρι* 10.

2. *μαχαίρι* .. 5. *ἀξονας* .. 8.

3. *ἐνὶ* .. 6. *φρερό* .. 9. *ρυθμιστής* ..

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) *ἀπὸ τοῦ 1920* ..

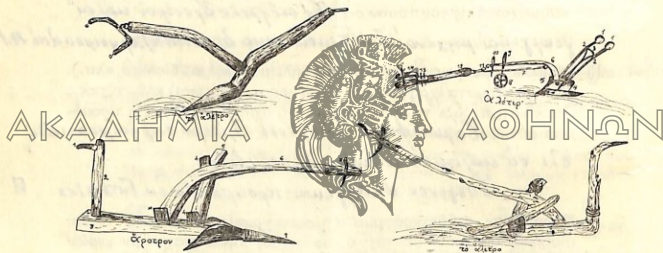
- 4 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχυῶν (δεματιῶν).....

- 5) Μηχανή άλωνισμού

στ. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ἐκαστος. χειρὸς. κατεσκευ.*
αὐτοῦ. κατὰ. ξύλινον. ἄροτρον. ὅ. μὴ. δαυόμενα.
ἢ. ὁράζειν. τοῦτο. ἀπὸ. ἐκπύεση. τοῦ. χωρίου.

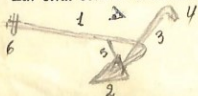
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα :

- 3) Ἰχθυογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ...	εταβα'ρι	6. ...	κτιρι'	11. ...
2. ...	αφρια	7. ...		12. ...
3. ...	κοδα'ρι	8. ...		13. ...
4. ...	κερω'ρι	9. ...		14. ...
5. ...	ακρα'α	10. ...		15. ...

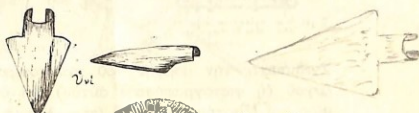
(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μίᾳς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

*Δι. ὁ. ἡ. α. καὶ εἰδῶν χωραφῶν. ἐκρυφαίμαται το
ὑνί. τῆς ἰδίαις μορφῆς.....*

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *Η. σπαθὶ καὶ...*

ἀρότρου. ἦτο. ἐκρυφαίμαται.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *ἦτο.*

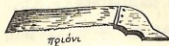
χειρὶ δάκτυλου

*κατασκευασμένη. ἐκ. ξύλου καὶ
καὶ ποτὶ καὶ περὶ κατασκευῆς.....*

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφατὴ κλπ.).....

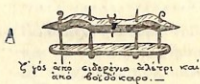
*ἐκρυφαίμαται. τὸ πριόνι, ἢ ἀρίδι... ἐκρυφαίμαται ἢ ἄλλα
δ. ξυλοφατῆς.....*

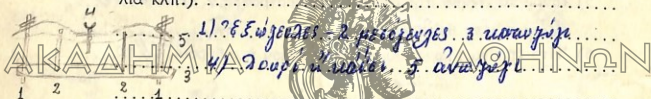
8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἐχρησιμοποιοῦντο βόες ἢ ἡμίονοι*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *ἐχρησιμοποιοῦντο ζεύγος βοῶν ἢ ἡμίων*

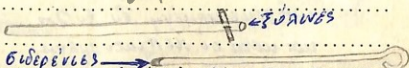
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ζῶο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἑξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

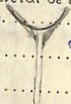

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

σιδερένιος

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου: *ἀπὸ ποτὸς παλαιά*

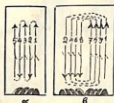
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Με' εὐθεῖαν. ἄροτρον. ὀργώνεται. περιφερειακῶς. (β)
Με' Ἰνδὴν. ἄροτρον. κατ'εὐθείαν γραμμὴν. (α).

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; *Ὁ ὄργωμα καὶ ἡ σπορά ἐγένετο. δι' ἡμερῶν μῆκον. δ.μ. καὶ ἐκαστοῦ μί. βαθὺ ἀνακαί. ...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; *με' αὐλακίαν ; με' αὐλακίαν*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με' σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; *Ὁ ὄργωμα καὶ ἡ σπορά ἐγένετο. δι' ἡμερῶν μῆκον. δ.μ. καὶ ἐκαστοῦ μί. βαθὺ ἀνακαί. ...*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με' τὸ ὕνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Ὁ δὲ δὴ καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν ἐγένετο. πάντοτε με' τὸ ὕνι καὶ εἶχε μακρὸν. τὸ αὐτὸν εἶδος. ἐκαστοῦ μί. βαθὺ ἀνακαί καὶ κατ'εὐθείαν τὴν ὁδοῦ

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . Εἰς πάντα καὶ ὀργώματα . . .

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημοτριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *τὸ πρῶτο ὀργωμα διὰ τὴν σποράν τῶν δημοτριακῶν ἐγίνετο τὸ καθαμαρὶ καὶ ἐπέφευε ναιεῖς ἢ καίμα... τὸ δεύτερον αὐτὸν ἐτάματος... ἐγίνετο τὸν Ἄρσο Δημοτρεῖ καὶ ὑπεφενδύεισεν αὐτὸν*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Κυαυμινα' ε'δ'υ'δ'ε' παρ'εργονων' ε'δ' ε'ργον'.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

3 E'ny. Sid ca's'e'kora'e po'ya' immita . 1 E'los sid an'i' b'ra'os.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ ὀργώματα διὰ ἑξῆς ἐποχῶν: μαρμαίρει.*

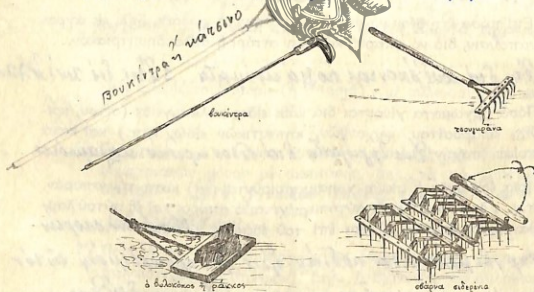
- 5) Ποια έργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται : α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *κασσαίνω σποραν*
ἐργασιοποιεῖται ποδῶν . ἔχει ᾧτε ἀραδαζμένη ἐβελόν
φαγμόν . καὶ πριᾶνε ἐλ' σπορον . Δισάκι δὲν ἐργασιοποιεῖται
- β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερὰ (παρούτια) κ.ἀ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *τὸ κατὰ ριζομαχίαν εἰς μέλ' ἐργασασαίνων διδμερᾶν ράβδον ἢ δασαία ἢ το κορο-βουκέντρον. εἰς τὸ ἐν ἄκρον αὐτοῦ βουκέντρον.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Σβάρνισμα διὰ ἐργασίαν.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων.)

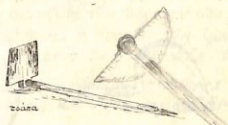
Διὰ ἐκμεταλλοποιεῖν ἄλλοι σκαφισμοὶ ἐργασίαν διὰ τὰ μηδ' ἐργασάμενα μέγιστοι ἀγροὶ καθὼς παρεμνον. πρὸς

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... Διὰ τὸ σκαμνίσαν καὶ κῆπον ἐκρημμοποιεῖτο
 Δι' ἰκαλο. Διομαρ. τὸ ἀρσεν. Τριεξέχο
 Διὰ τὸ ἀριστοτερεῖ παδοῦς. ὡς καὶ τὸ κ.κ.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Κανέν. ὅκαμον. δέν. β. βοῦδα. ῥον. ζευγοθῶνται...
 εἰς τὸ ὄργωμα.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Χωράφια κατὰ δὲ διὰ σποράν ὀσπρίων...
 (καλλιέργεια καὶ ἔργον) ἐθιμολογία καὶ ἀρχαιογραφία...
 ἡ ἐργασία καὶ ἡ ἀμείν. τὸ ἔργον. ἡ ἐργ. ὀσπρίων
 ἡ σπορά ἐγένετο μετὰ τὰ ἔργα καὶ ἔργα

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Χωράφια κατὰ ἄλλα διὰ τὴν καλλιέργειαν ζωο-
 εργασιῶν. ὄργον. ὄργον. ὄργον. ὄργον. καὶ ὄργον...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

Γεωμήλα δέν. ἐφύτριναν. καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν καὶ σήμερον δέν. γίνεται.....

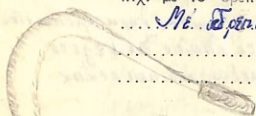
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με δρεπάνι... ὅχι πριονωτό

δρεπάνι ὀδοντωτό

δρεπάνι
μέ κόψη +

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

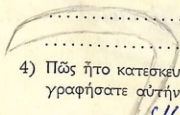
Ἦσαν ἐν χρήσει δύο εἰδῶν δρεπάνια αὐτὰ. Διε-
φερον μόνον μετα το μέγεθος... 1. το μέγεθος...

δρεπάνι ὡς αὐτὸ ἐξῆς (ὡς ἡμεῖς) καὶ ἐν μικρῇ (+)

2) Με δρεπάνια ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοις) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μ.ε. μ.β.ε.δ.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

Η. μ.β.φ.γ. ἔτα. ὡς αὐτὸ ἐξῆς ὀδοντωτὴ

Ο.ι. μ.β.ε.δ. εἶχον ὁμαλὴν λεπίδα

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Η. χειρολαβὴν ἔτα. κατεσκευασμένην

δ.μ. δ.ν.δ.μ. ὁ σκελετός δέν εἶχε ἄνομα...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Καὶ δράγματα ἐξέρχονται περὶ τοῦ βίου.*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

*Ο θερισμοὶ ἐγένοντο ἀπὸ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν...
ἤρχοντο καὶ ἐπαγγελματίαι ἀπὸ ἄλλων...
τόπων. Ἄνδρες ἦσαν γυμνοὶ καὶ ῥυμμάριτοι...*

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνομαστολογίαν)

*ἤμειβαντο μετὰ ξευοπῆ καὶ ἀφ' ἐμῶν... ἐξέμ-
βανον χρῆματα καὶ καὶ εἶδος... οἱ δὲ γυναῖκες...
ἀφ' ἐμῶν καὶ προσέδωκαν καὶ τροφήν...*

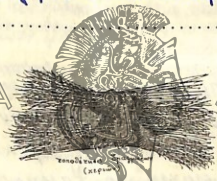
- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λυντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*Ἄνδρες καὶ
γυναῖκες ἐφαρμακοποιῶν ἦσαν...
ἐφαρμακίαν... κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν...
τοῦ θερισμοῦ... ἐν γυναικὶ μέδον... καὶ...*

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ο. Δερματίαις. Ξη. κίων. προτέρων. μαλακισμένη. τὰ. δέ-
ματινὰ. ἀπὸ. στάχυν. Ξ. πειτα. δερίζαντα. κοποδρετ.
4-5. χειροβομέ. (δράγματα). οὐ. καθε. δερματικό. Η.
ζυγία. Ξ. ἄλλος. κει. δερμάτιν. οὐμασμοί. κει. ἑάν. χρεατοῦ
μέ. κί. ἀνέμ. χειροβο. δι. . καὶ. ὑπερ. τὰ. δένει. τῷ.
βοηθία. παρμαρ. κ. καὶ. τὰ. ἀφίνει. ἐκ. τὸν. κῆρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θηρισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πώς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δερμάτια. μετὰ. τὰ. δέσιμον. ἀφήνοντο. εἰς. τὴν. ἰδίαν.
θέσιν. καὶ. εἰς. τὸ. μέρος. τῶν. θηρισμῶν. τῶν. ἡμερῶν. οὐν. ε-
ἰς. τὸν. μέρος. καὶ. ἐτοποθετοῦντο. εἰς. τὸν.
εἰδώς. εἰς. οὐρανός. εἰς. 13. δερματιν. (ε. κουκουρ. ε. σόμνα)

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Δεῦ. ἡ. γνωρίζον. μαθητρεχίαν. πατάτας.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....
.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

.....
.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σπανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ σπῆρα χόρτα (π.χ. σπῆρον, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυνά, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

*Κατασκευάζουν φυτὰ δ.ε.α. διατηροῦσαν. Ἀρκὰ
ἐφάρμοζον μόνον καὶ εἰς ἄλλα κτηνάρια. ἢ εἰς μοιρὰδες
κατὰ ἐκείνην Μάϊον. ἔκοτον μὲ νόθα καὶ σπανοὺς καὶ ἄ-
φηνον. καὶ 2-3 ἡμέρας καὶ ἴσχυον καὶ ἴσχυον καὶ μετέφερον
εἰς τὴν αὐτὴν καὶ σπανοὺς ἢ εἰς ἄλλους.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σπανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο μὲ νόθα καὶ κατὰ τὴν Μάϊον*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

.....
.....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ἀγρί. ὁ δὲ ῥιζον. με' ἰσάκ. τοῦ. θανά.
 τον. ἄφινκ. 2.-3. ἡμέρες διὰ Στραδῦ. ἔπειτα...
 μὲ. μιά. μαε. ἐφ. ὁ φούρνων. διὰ. μαρά. μαί. τόν. με-
 τέ. φερων. ἐφ. ἡ. αἰν. τοῦ. οἰκιστοῦ. καί. τόν. τοποθετοῦ.
 ἐφ. ὡρὸ. ὅτι. ἔχ. ἔγω. (χορροιοιουμῆα)
 Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ὁ. δ. με. ἰ. ρ. με. καὶ. δε. μα. τι. ὡν. ἔ. ρ. ἰ. με. το. αἰ. αἰ. ἔ. ρ.
 το. οἰ. κ. το. ὅ. π. ο. αἰ. ἔ. ρ. ἰ. με. το. αἰ. αἰ. ἔ. ρ. ἰ. με.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σῶρον; ὕπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησος;

Ὁ. κ. ἰ. ρ. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με.
 τι. ὡν. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι;

Ὁ. κ. ἰ. ρ. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με.
 ὅ. π. ο. αἰ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με.
 ὅ. π. ο. αἰ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ὁ. κ. ἰ. ρ. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με. καὶ. ἔ. ρ. ἰ. με.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀνὴρ. εἰς μίαν. μόνον. οἰκογένειαν.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .. *Ἀρχίζει*
ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου. Ἰουδαίου. μέχρι. τοῦ. Ἀρμένιου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *ἤτοι. στρογγυλὸ. με. διάμετρο*

45. βυβαίων. καὶ. με. ἐξώδιν. χώματος. καλυμμένο
με. πέτρα.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου υπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). *τοῦ. ἀρχαίου. ἐπιβλεπόμενου. κατά. ἀνὴ*

*ἀρχαίου. καὶ. ἀρμένιου. με. ἐξώδιν. πηλὸν. ἀναμεμι-
γμένον. με. ἀχύρων. κόπρας. βοῶν. δυν. διαρρημο-
ποιεῖτο.....*

- 9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ. ἐτοιμασία. καὶ. ἀρμένιου. καὶ. αὐ. ἐναρξις. τοῦ
ἀρμένιου. ἐγίνετο. ὅχι. ὠρισμένην. ἡμέραν

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰοδήποτε ἄλλον.

Καὶ ἀρχὴν δέσσειν τὸν βόειον ἐν τῷ μέσῳ καὶ
ἐπὶ τῇ αὐτῇ πρὸς τὴν αὐτὴν δέσσειν ἐκ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ
δεξιῶν καὶ ἀπὸ ἀριστερῶν ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἀπὸ
καὶ τὸν αὐτὸν πρὸς τὴν αὐτὴν.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νισμοῦ ἐξελικτὸς στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηλιερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ὁ δὲ ἀλώνισμος δὲν γίνεται διὰ τῆς μηχανικῆς
τῶν βοσκῶν καὶ ὑπὸ περιφερομένων ζώων. Βασιτεῖα
ἀλώνισμα δὲν γίνεται κατὰ τὴν ἐξελικτὴν καὶ διὰ
μηχανικῆς μέθου. (ὁ δὲ ἀλώνισμος)

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Εὐ. παρμειν. αφρον.*

*Εὐμειν. μεέον. Εὐρέεα. Δουκάννα. Εὐρε. μήμα. 2 μ.
καὶ πρῶτοι. 1 μ. με. ἀνέστραμμένον. εὐ. πρόσθιον. μέρες.
καὶ. ἔτι διενέωλον. ἐν ἐπρωμυδένοντο. ἀδὲ γεωτονιμῆ.
νωμόρεμν. (Βύζα) καὶ. ἡν. εὐ. χρυσι. μαροῖσαι. διὰ. ἐκ.
εἶτον. καὶ. ἡν. κριάνι. ἐν. διμαζαν. καὶ. εὐ. ρε. δι. δικ. με.
αὐμνόνον. πείραι. Χρῆσις. δουκάννα. εὐ. ἡν. εἶται. διήμερον.*

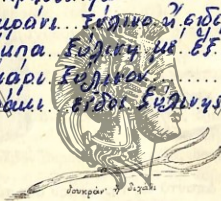
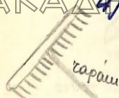
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει ἐξ ἑξ ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ διακοπίζεται περὶ τὴν 3 μ. Μετὰ δὲ ἐπαναλαμβάνεται 2.30 π. ἀρχίζαν ἀλλὰ ἐργασίαι... (ἐξ ἡμέρας 2.30 π.).....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιοῦνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

1) τὸ δοκράνι... εἶδος ἢ ἐξ ὀδοντωτοῦ μεθυστοῦ ξύλου
2) ἡ ξιδήρεα ξύλη μετὰ ἐξ ὀδοντωτοῦ
3) τὸ σιδηρὸν ξύλη
4) τὸ ταραμί... εἶδος ξύλου καὶ σιδηροῦ

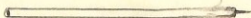
ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΠΑΙΣΤΕΩΝ

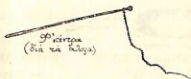
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχους ; Μετὰ τὸ ταραμί... ὁ γεωργὸς ἐργάζεται ἐντὸς τοῦ ἀλόνου τοῦ ἀλόνου... ἀπὸ τῆς περιφέρειας πρὸς τὸ κέντρον.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὰ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Διὰ τῆς ὁδηγίας τοῦ βούρου ἐκπαινετοῦ ἢ...
Φυκέντρα Ἦτο ξύλη μετὰ ἑνὸς ποδὸς ἐκπαινετοῦ
μεινὸν εἰς τὸ ὑψὺ 2.50 μ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *Ἦν ἀλφωμα .. ἐὸ ἀλωμαζον ἐφώσκον .. Ἐνὲ μύεραν .. ἡλωνίζοντο μίαν ἐφώσκον*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ῥοκίοντα .. λαμνί .. ἢ .. ἐνὲ

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ ἀγροὺς καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Ἦν .. ἀγωνιστὰς .. ἀνελάμβανον .. ὁ ἴδιος ὁ γεωργός .. βοσκόμενος καὶ ἀπὸ τῶν μεγ. ἐπὶ οἰκογενείᾳ του

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἦν .. ῥοκίον .. ἀλφωμα .. ἡν .. ἡν .. ἀλφωμα .. ποι .. ῥοκίον

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κοπανὸς στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχυ, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐπαραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *ἦ μὲν ἦσαν. ἀλλ' οὐ*

εἶναι τοῦ πατρὸς οὐκ ὄντος. ... ἡ δὲ ψαῖν. ἀπὸ τοῦ ἰαλίου,
 οὐ φάσκειν ὁ πνευματικὸς. ... βασιλεὺς τοῦ νοῦ τῆς δύναμει
 καὶ πῶς νὰ φάσκειν. ... καὶ ἄλλῃ ἀπὸ τοῦ Μιχαὴλ
 μαῦρα μάτια νὰ διαλέξω. ... τοῦ χαρῶν Γεωργίου
... ἡ δὲ ψαῖν.

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

αὐτὸν ἐκ πρώτης ἐκείνου 1935. ἔκτοτε ἐκπαιδεύων. Ἦτορ ὁ Σουλῆς ἔκτοτε

β'. Δίχτυσμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλία : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται

τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην·
θρινάκι· εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι· ἀλλαγοῦ· δικιργιάνι)

καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ *ὁ. ἑκατόμ. πρὸς 2/3 πλάτος ἀνεκείμενοι*

[illegible]

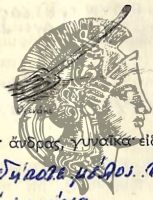
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

*Αἰ. συνωρευνδάνεις ἀφηνιόμεναι σιόχους. (Γαμνί).
ἔχον ἀχῆμα. θροῖχρυλλον. Δέν. ἐξάρφικον. τί ποτε
ξεῖν' αὐτῶν.....*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Βό. ἀνέμισμα. θρινάκι. μέ. κιν. γράματ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

*Β. ἀλχνιζε. αἰὶνδῆσας μέλος. τῆς δ. μερακίας.....
ἄνδρα. ἢ. καὶ. γυναῖκα.....*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

*Β. χονδρὰ τεμάχια. κόν. σταχύων. καὶ παραμένοντα μετὰ
τοῦ καρποῦ. δρέπετο. καὶ τὰ λα. καὶ ἀποχωρίζοντο μέ
τα. δρεμόντι. δεύτερον. ἀμώνισμα. δέν. ἐχένετο.....*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

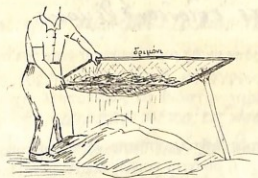
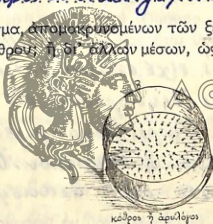
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Ἰδὲ παραμένοντα. κονδρά. οὐμάλια. ἀχέρων. ἐντέα. ἐστὶ μαρτυροῦ
ἀλεπουρίζονται. δε. ἀθεσὶν. διὰ. νοσηνίσματος. μέ. το. δερμόνι.
τοῦ. το. ἡ. το. ἄμοιον. πρὸς. το. εἰς. νοηζόμενον.*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Κατὰ τὸ δρεμόνισμα ἴδιον, πηλαίον μίαν γυνή
μα ἡ ἑὴ ἀπεραιώθηκε με' αἰσθητὰ καὶ ἀνὰ ἄχυρα
καὶ ἐπιπλέον αἰσθητὰ καὶ ἀνὰ ἄχυρα καὶ ἀνὰ ἄχυρα
καὶ ἀνὰ ἄχυρα καὶ ἀνὰ ἄχυρα καὶ ἀνὰ ἄχυρα.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ...

καρπὸς εἶχε ἐκὺμα ἐπὶ μὲν μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς
εἶχε ἐκὺμα ἐπὶ μὲν μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς
εἶχε ἐκὺμα ἐπὶ μὲν μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς
εἶχε ἐκὺμα ἐπὶ μὲν μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς
εἶχε ἐκὺμα ἐπὶ μὲν μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς.....

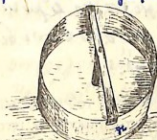
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

Μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς
εἶχε ἐκὺμα ἐπὶ μὲν μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς
εἶχε ἐκὺμα ἐπὶ μὲν μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς
εἶχε ἐκὺμα ἐπὶ μὲν μετὰ τὸ δρεμόνισμα ὁ καρπὸς.....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἄλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

ἦρχετο. ἐπὶ τῷ ὀλίγῳ καὶ ἐλάμβανε. τὸ 10% ἔσθ' ἑνὶ κ' δὲ -
κατο. καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰδίας. ἡμέρας. ἐπὶ τῇ δοξαρίῳ. ἡ σωρὸς
ἐπὶ δοξαρίῳ μετρίεως ἐξέγετο. σινιάμο. 24. ὁμοιο. ἀντιβῶ
πρὸς τὴν ἐπισημειώμενα ἐπὶ μετρίῳ σινιάκο = 12 δ' ὡς. μικρὸ = 6 δ'

μισοκοίλι

μισοκοίλι

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ὀλίγῳ ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφονιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα,
χωρητικότης, σχῆμα καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα, ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) αὐτὸ τοῦ ἀγροφυλακιάτικο. ἄλλο βάρος.

ἐπὶ παπαδιάτικῳ, ἀγροφυλακιάτικῳ. μισοκοίλι.
μετρίῳ. ἡμέρας. ὅσο οἱ αἶτες. ἐξ ὅλης. ἐπὶ ἀλφονιάτικῳ.
ἐπὶ τοῦ. σινιάμο. ἄλλο. μισοκοίλι. ἐπὶ ἀντιβῶ.
ἐπὶ σινιάμο. ἡμέρας. ἀντιβῶ. ὅσο. ἐπὶ ἐπισημειώμενον.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποία δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ὁ καρπὸς μετὰ τοῦ ἀντιβῶ. μετὰ τοῦ

ἐπὶ τῇ. οἰκίᾳ. τῷ γεωργῷ. καὶ ἀντιβῶ. μετὰ τοῦ.
ἐπὶ τῇ. οἰκίᾳ. μετὰ τοῦ. ἀντιβῶ.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ὀλίγῳ. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαίθρον ; Ἐὖ· ἄνθρωποι ἀποδυμένους
 ἐν ἀκρωτίδι· εὐριχόμενας εἰς τὴν αὐτὴν
 καὶ σφύρον· εἰς ἐὶ· ἀγῶνι.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ὁ δὲ διαδορὴς τοῦ σαύρου ἐβίβασε μετὰ τὸ ἀφ' ἡμεῶν
ἔλθαι πρὸς τὸν πατρὸς διὰ τὴν διαχωρὶσθαι
ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ ἀποδοκιμασθαι.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Η παρρησία τῆς ἀρετῆς ἐκείνο, πρὸ τῶν δεισμονῶν ἐπὶ
30-40. σέλινα καὶ ἑκατομμύρια. ὅταν εἶδε ὡς ὁ ἴδιος.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ἔρχεται ἀπὸ τῆς
θεοῦ αὐτῆς. πινέλο καὶ χυμὸν μέλι. καὶ νῦν παραμυθ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμε φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ὁ ἄνακτα ποταῖς ἐχέμενο εἰς Κυριακὴς τῶν.....
 ἡρώων.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; *Εὐνηδωσι*.

εὐ' ἀγαπᾷ τὴν ἐκκλησίαν ἑξ ὧν καὶ εὐ' ἡμεῖς αἰσθανο-
 μέθα· καὶ αἰσθάνομαι πάλιν ἔρχεται αὐτὸς αὐτοὺς εὐ-
 νοσιῶν ἡμεῶν ἐξ ὧν καὶ εὐ' ἡμεῖς αἰσθανο-
 μέθα· καὶ αἰσθάνομαι πάλιν ἔρχεται αὐτὸς αὐτοὺς εὐ-

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.)... ..

Οι φωτεινές αέρες τρομαίζουν τα παρυσία

- β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; . . .

ὅτι φωνὴ αὐτῶν ἡκούσθη οἱ ἔθνη· βοῶν-
τες καὶ ἀπὸ παιδῶν.

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουσι τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος; ἐκ τῶν θάμνων καὶ ξύλων.

συνέγραψον ἀπὸ τοῦ οὐραίου βιβλίου. (ὁ δὲ καὶ ἐκράτησεν) οἱ δὲ
ἱδρὸν δι' ἐφύκει.

- 3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσής των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Οἱ ἔσθιοι. θορυβούμεθα. αἰαὶ ἀό. παιδία. εἰσέρχονται
εἰς. καὶ αὐτὸς εὐχ. βασιλεὺς σου. καὶ ἐμαύρου. μερ-
μερὶ δ' ἄλλου. καὶ εἶχον δια. τὰ ἄλλα. τῶ. φέρων.
πρὸ παντός εἰμι. τὰ ἄλλα (καὶ φ' ἄλλα) ἀναμνησ.

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

- 1) Προσευχάι, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Ζέρμα, ὄματα, κρόα καὶ ὄρανοι. Ἰδιαίτεροι
δὲν. βαυβαδοὶ. ἐ' ἄλλα καὶ πῦρ.....

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

ὁρίεσθαι καὶ ἀγέρεα πυδοῦσθαι. μέγιστον θεωρεῖται παρὰ ἅρδ
 ἐν πυρὶ. Ὑπερ τοῦ πυθμένα εἰς ἔσχατον. ἔφαρξε εἰς τὴν
 πυρὰν. εἶνα. μαρμαίκε. θεωρεῖται καὶ ἐκπαράγει. τὸν θαμνόν
 ἐμαίκε. τὴν δροίαν. συμπάσσει. τοῦτο. ἔφαρξε. μέγιστον
 θεωρεῖται τὸν κατ' αὐτὸν ἔσχατον

— 31 —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ